

בית המשפט העליון
תקציר פסק הדין בע"א 6295/16
קוזלי נ' מדינת ישראל

שופטי ההרכב: נ' הנדל, י' עמית, ג' קרא

החייל מג'די חלבי נעדר משנת 2005. עמותת "לחופש נולד" פרסמה פרס בסך 10,000,000 דולר ה"מובטח על ידי ממשלת ישראל" למי שיביא מידע אמין שיוביל אליו. בשנת 2012 מצאו המערערים את עצמות המנוח, הודיעו על כך למשטרה, ודרשו את הפרס ממשרד הבטחון. בית המשפט המחוזי קבע כי המערערים אינם זכאים לפרס, שכן מצאו את העצמות במקרה ולא ידעו בוודאות שמדובר בעצמותיו של חלבי.

בית המשפט העליון קבע, בדעת הרוב (מפי השופט נ' הנדל ובהסכמת השופט ג' קרא), כי המערערים זכאים לפרס. נקבע כי הפרס הובטח תמורת מסירת המידע, ולא נשללה הזכאות ממי שהשיג את המידע מבלי שיצא לחפש אחריו במכוון. כן נקבע שהמערערים לא היו חייבים לדעת בוודאות בעת מסירת המידע שמדובר בגופת המנוח מג'די חלבי, אלא די בכך שחשבו כי יש אפשרות שמדובר בגופתו ומסרו את המידע למשטרה מתוך תקווה לזכות בפרס.

עוד נפסק שהמדינה לא חזרה בה מהצעת הפרס קודם למציאת הגופה וההצעה לא פקעה גם מסיבות אחרות. עמותת "לחופש נולד" הפסיקה אמנם את פעילותה כמה חודשים לפני מציאת העצמות, אך ההצעה הייתה מטעם המדינה ומומנה מכיסה, והמדינה לא פרסמה כל הודעה בדבר ביטול הצעת הפרס. העמותה הייתה רק שלוחה של המדינה לשם פרסום הפרס ואיסוף המידע הראשוני, ובכל מקרה דבר הפסקת פעילות העמותה לא פורסם באופן הראוי והתואם לפרסום הנרחב שבו הוצע הפרס לציבור.

בית המשפט דחה את טענת המדינה לפיה גם אם המערערים פעלו כראוי והיו זכאים לפרס באופן עקרוני, יש לפטור אותה מתשלום ולשחרר אותה ממחויבותה, לנוכח שיקולים תקציביים ומכיוון שהמערערים לא השקיעו משאבים בחיפוש אחר המנוח. נקבע כי המדינה קיבלה את "ידיעת הזהב" שעבורה הייתה מוכנה לשלם את דמי הפרס מבלי כל הסתייגות תקציבית – תמורה שוות ערך בעיני המדינה למידע שהתקבל. כאן

סיפקו המערערים לא רק מידע, אלא מצאו את הגופה עצמה. המדינה חייבת לקיים את הבטחותיה במסגרת של הצעת פרס לציבור.

השופט י' עמית סבר (בדעת מיעוט) כי המערערים אינם זכאים לקבל את הפרס מהמדינה, בין היתר, משום שהפרס הוצע על ידי עמותת "לחופש נולד" שהיא ישות משפטית נפרדת שפעלה בשליחות המדינה ועל כן לא נכרת בינם ובין המדינה חוזה. עוד סבר השופט עמית כי המערערים שפנו למשטרה ולא לעמותת "לחופש נולד", התנהגו באופן שאינו מלמד על כוונה לזכות בפרס או לדרוש אותו וגם מטעם זה יש קושי לקבוע כי נכרת חוזה בינם ובין המדינה.